

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/29/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6920201011
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Dzúriková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6920201011.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a členov senátu JUDr. Jána Auxta a JUDr. Anny Snopčokovej, v právnej veci žalobkýň: 1/ L. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., F. K. XXX, žalobkyňa 2/ L. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., XX. januára XXX/XX a žalobkyňa 3/ L. U. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX, žalobkyne spoločne zastúpené Advokátskou kanceláriou MEDRECKI & PARTNERS LAW OFFICE, SPÓLKA KOMANDYTOWA, organizačná zložka zahraničnej osoby so sídlom Jakubovo námestie 13, Bratislava, IČO: 52 834 395, proti žalovanému: KOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, právne zastúpený kanceláriou Miroslav Maďar, s.r.o., so sídlom Horná 26, Banská Bystrica, IČO: 36 868 299, o náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 9C/14/2020-170 zo dňa 13.12.2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 9C/14/2020-170 zo dňa 13.12.2021 v prvom, druhom, treťom, piatom, šiestom, siedmom, ôsmom výroku **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobkyňam 1/, 2/, 3/ náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým rozhodne o výške trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Rimavská Sobota (ďalej len „okresný súd“ alebo aj „súd prvej inštancie“) prvým výrokom žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi 1/ sumu 18.000,- Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy do 10 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Druhým výrokom súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi 2/ sumu 13.000,- Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy do 10 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Tretím výrokom uložil súd žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi 3/ sumu 13.000,- Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy do 10 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Štvrtým výrokom žalobu žalobkýň vo zvyšku zamietol. Piatym výrokom žalobkyňi 1/ priznal voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 80 %. Šiestym výrokom žalobkyňi 2/ priznal voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 30 %. Siedmym výrokom žalobkyňi 3/ priznal voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 30 %. Ôsmym výrokom súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť Slovenskej republike na účet tamojšieho súdu súdny poplatok vo výške 1.998,- Eur do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyne podali na tamojší súd žalobu, v ktorej žiadali uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť každej zo žalobkýň po 20.000,- Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka na základe tých skutočností, že vodič I. L. dňa XX. XX. XXXX viedol osobné motorové vozidlo s príviesným vozíkom po štátnej ceste, kde neprispôsobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, stavu a povahe vozovky a iným okolnostiam, ktoré

možno predvídať, oneskorene zareagoval na moste v smere jazdy pred ním stojace motorové vozidlo, svoje vozidlo pribrzdil, dostal šmyk a prednou časťou svojho vozidla narazil do železného zábradlia mosta, ktoré prerazil a jeho vozidlo spadlo do koryta rieky D., pričom spolujazdec v osobnom motorovom vozidle T. F. sediaci na zadnom sedadle za vodičom utrpel zranenia, ktorým dňa XX. XX. XXXX podľahol. Za uvedený skutok bol vodič vozidla trestne stíhaný a odsúdený za prečin usmrtenia. Keďže motorové vozidlo, ktorým bola spôsobená ujma na zdraví T. F., bolo poistené u žalovanej poisťovne pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom, žalobkyne si uplatnili svoj nárok titulom nemajetkovej ujmy u žalovanej poisťovne, ktorá im oznámila listom, že nie je oprávnená poskytnúť poistné plnenie, nakoľko podľa žalovaného nezodpovedá za ujmu na osobnostných právach žalobkýň. Podľa žalobkýň následok spôsobený protiprávnym konaním I. L. motorovým vozidlom, ktoré bolo poistené u žalovaného, je značný a dotkol sa žalobkýň silným spôsobom, keďže išlo o smrť manžela žalobkyne 1/, s ktorým žila v spoločnej domácnosti a otca žalobkýň 2/ a 3/. Žalobkyne s nebohým T. F. mali silné citové väzby, následok je nereparovateľný a zásah do osobnostnej sféry žalobkýň je veľmi citeľný. V dôsledku dopravnej nehody došlo k zásahu do osobnostného práva žalobkýň tak, že bola narušená celistvosť ich rodiny a bolo zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné, keďže ochudobnenie žalobkýň v citovej oblasti je nenapraviteľné a žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia nie je postačujúca. Podľa žalobkýň nárok na nemajetkovú ujmu voči žalovanému je plne dôvodný s poukazom na aktuálne rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ktoré judikovali otázku, že škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná, kde v tejto súvislosti žalobkyne poukázali okrem iného i na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo/1/2016. V žalobe zároveň žalobkyne poukázali na rozhodovaciu prax súdov v Slovenskej republike, ktorými preukazovali dôvodnosť výšky uplatnenej nemajetkovej ujmy voči žalovanému.

3. Súd prvej inštancie v ďalšom obsahu odôvodnenia konštatoval jednotlivé vyjadrenia žalovaného, vykonané dokazovanie a na vec aplikovanú právnu úpravu: § 11 zákona č. 40/1964 Z. Občianskeho zákonníka (ďalej aj len „Občiansky zákonník“, alebo „OZ“) § 13 ods. 1 až 3 OZ, § 16 OZ, § 420 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka. Súd tiež aplikoval ust. § 2, § 4 ods. 1, 2 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom.

4. K otázke pasívnej vecnej legitímácie súd prvej inštancie najprv konštatoval, že k uvedenej existovali rôzne právne názory a rôzne rozhodnutia súdov, avšak poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora vo veci C 22/2012 Katarína Haasová proti Rastislavovi Petrikovi, kde súdny dvor riešil otázku, či nemajetková ujma pre blízkych pozostalých je súčasťou poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Záver rozhodnutia vyznieva v tom smere, že poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa má vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. V otázke vecnej pasívnej legitímácie sa konajúci súd stotožnil s právnym názorom vysloveným napr. Krajským súdom v Trenčíne v konaní vedenom pod číslom 17Co/243/2015, v ktorom ustálil, čo treba rozumieť pod pojmom škoda použitým v Zákone o povinnom zmluvnom poistení, najmä v ustanovení § 4 ods. 2 zákona, ktorý upravuje vecný rozsah poistného krytia, je potom potrebné pojem škoda vykladať eurokonformne, rozhodujúce je prihliadnuť na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora C 22/2012 vo veci „Haasová“ s odkazom na tri európske smernice týkajúce sa povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel.

5. Súd prvej inštancie tak s prihliadnutím na samotný účel povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel súčasne zohľadňujúc zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorového vozidla pri aplikácii extenzívneho výkladu pojmu náhrada škody dospel k záveru, že žalovaný je pasívne vecne legitimovaný v konaní o nemajetkovej ujme. Ďalej súd v tejto otázke poukázal na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu napr. rozhodnutie NS SR 6MCdo/1/2016 a sp. zn. 4Cdo/5/2020, v zmysle ktorého v sporoch o náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 381/2001 Z. z. sú pasívne legitimovaní škodca a poistiteľ, pričom poškodený má možnosť voľby, či bude žalovať poisteného škodcu, alebo iba poistiteľa, alebo či bude žalovať škodcu aj poistiteľa súčasne. Súd prvej inštancie poukázal na skutkovú vetu

rozhodnutia vydaného v trestnom konaní sp. zn. 3T/101/2019 zo dňa 29. 01. 2020 právoplatného totožného dňa, z ktorej vyplýva, že T. F. sediaci na zadnom sedadle za vodičom utrpel zranenia pri nehode dňa XX. XX. XXXX, ktorým podľahol ako dôsledok dopravnej nehody dňa XX. XX. XXXX. Zo skutkovej vety vyplýva, že T. F. podľahol zraneniam ako dôsledok dopravnej nehody, a preto jednoznačne možno konštatovať, že T. F. zomrel v priamej príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou a žalobkyne sú potom jednoznačne pozostalými osobami po obeti, ktorá bola usmrtená pri dopravnej nehode, keďže ich blízka osoba zomrela v priamej príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou. Ďalej súd uviedol, že žalovaný v konaní poukazoval na zlý technický stav zábradlia v mieste dopravnej nehody, ktoré podľa názoru žalovaného bolo v čase škodovej udalosti zanedbané, ktorú okolnosť bolo potrebné zohľadniť pri hodnotení závažnosti následkov škodovej udalosti zo dňa XX. XX. XXXX. Súd opätovne poukázal na skutkovú vetu rozhodnutia trestného súdu, z ktorej nie je uvedené, ani zohľadňované, že by stav zábradlia na moste v čase dopravnej nehody nejakým spôsobom spolu súvisel, prípadne sa spolupodieľal na úmrtí blízkej osoby žalobkyň a že by stav zábradlia na moste v čase dopravnej nehody bol jednou z príčin úmrtia nebohého L. F.. Zo znaleckého posudku č. 7/2019, ktorý znalecký posudok bol podaný znalcom I. R. B. pre účely trestného konania, vyplýva, že jediným prvkom príčiny dopravnej nehody motorového vozidla značky Mitsubishi Pajero bola nesprávna technika jazdy vodiča I. L.. Preto na uvedenú námietku žalovaného súd prvej inštancie neprihliadol. Súd konštatoval ďalej, že vo vzťahu medzi žalobkyňami a nebohým P. F. išlo o najbližšie osoby, vo vzťahu k žalobkyňi 1/ išlo o jej manžela a vo vzťahu k žalobkyňami 2/ a 3/ išlo o ich otca, na základe čoho možno konštatovať, že skutočne ide o najbližšie osoby s najvyššími citovými väzbami, ktorý zásah do týchto vzájomných vzťahov každá jedna osoba pociťuje najcitlivejšie. Skutočnosť, že žalobkyňa 1/ bola manželkou nebohého T. F. a žalobkyne 2/ a 3/ boli jeho dcérami vyplýva jednak z výpovedí jednotlivých žalobkyň, ktorá skutočnosť vyplýva tiež z lustrácie v Registri obyvateľov ako verejného zoznamu, ktorú registráciu súd vyhotovuje aj bez návrhu strán v spore. Súd konštatoval ďalej jednotlivé výpovede žalobkyň 1/ až 3/ ohľadom intenzity vzťahu medzi žalobkyňami a zosnulým T. F. a konštatoval, že kľúčovou je kvalita vzájomného vzťahu, lebo strata blízkej a milovanej osoby zasiahne pozostalého neporovnateľne citlivejšie, než strata príbuzného, ku ktorému má vzťah neutrálny. I keď strata manžela a rodiča predstavuje ujmu v každom veku, inak túto stratu chápe manžel po krátkodobom manželskom zväzku a inak po dlhodobom u žalobkyne 1/ 30 ročnom manželstve a inak chápe túto stratu maloleté alebo dospelé dieťa a inak dospelé dieťa, ktoré má už i iné väzby, prípadne vlastnú rodinu. Súd prvej inštancie konštatoval zistené prežívanie žalobkyň 1/ až 3/ po strate manžela a otca a uviedol, že keďže právna úprava v Občianskom zákonníku v súvislosti s náhradou nemajetkovej ujmy v peniazoch nestanovuje žiadnu konkrétnu výšku ani rozpätie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch pri protiprávnom zásahu do osobnosti oprávnených osôb, súd prihliadol i na rozhodovaciu prax súdov. Za predpokladu stanovenia určitých medzí pre priznanie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch na jednej strane súd prihliadol i na ust. § 12 ods. 2 zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov v znení platnom v čase dopravnej nehody, zmysle ktorého ustanovenia obeť násilného trestného činu má nárok na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú nemajetkovú ujmu vo výške 25-násobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej za obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu. V danom prípade v čase dopravnej nehody minimálna mzda v zmysle zákona č. 663/2007 Z. z. bola stanovená pre rok 2018 vo výške 480,- Eur, čo pri 25-násobku predstavuje sumu 12.000,- Eur. Na toto ustanovenie zákona tiež odkazuje ustanovenie § 17 ods. 4 Zákona č. 514/2003 Z. z., ktoré upravuje limit pre výšku nemajetkovej ujmy v súvislosti s úpravou zákona tak, že výška nemajetkovej ujmy nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi s odkazom na ustanovenia Zákona č. 274/2017 Z. z. Na strane druhej je potrebné prihliadnúť i na rozhodovaciu prax súdov, kde samotné žalobkyne v rámci konania predložili rozhodnutia súdov v obdobných právnych veciach. Pri zohľadnení vyššie uvedených kritérií súd konštatoval, že u žalobkyne 1/ je požadovaná výška nemajetkovej ujmy vo výške 20.000,- Eur primeraná spôsobenej ujmy v osobnostnej sfére tejto žalobkyne, ktorá pri dopravnej nehode prišla o svojho manžela, s ktorým žila 30 rokov v spoločnej domácnosti, bola s ním v každodennom kontakte, boli s manželom na seba silne naviazaní až do tej miery, že po nehode musela vyhľadať odbornú pomoc, ktorá odborná pomoc je jej poskytovaná až do súčasnosti. Zároveň súd zohľadnil tú okolnosť, že nebohý M.T. pri dopravnej nehode nebol pripútaný bezpečnostnými pásmi, ktorá povinnosť svedčí každému cestujúcemu v motorovom vozidle s poukazom na ustanovenie § 8 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. Nebolo sporné medzi stranami sporu, že nebohý F. F. nebol pripútaný bezpečnostnými pásmi, kde však v konaní nebolo preukázané, či tieto bezpečnostné pásy boli alebo neboli funkčné, čo by bolo otázkou ďalšieho dokazovania a malo by to vplyv na rozhodnutie vo veci v prípade, že by nebohý T. F. bol pripútaný bezpečnostnými pásmi. Vzhľadom na nesporné konštatovanie, že nebohý nebol pripútaný, súd na túto okolnosť prihliadol v rozsahu 10 % pri konštatovaní primeranosti výšky náhrady nemajetkovej ujmy u žalobkyne 1/, a preto

uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ sumu nemajetkovej ujmy vo výške 18.000,- Eur. Pokiaľ sa týka žalobkyní 2/ a 3/, súd konštatoval, že i na ich strane je odôvodnené priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vzhľadom na to, že s nebohým otcom mali veľmi intenzívne vzájomné vzťahy, čomu zodpovedá i hlboká a intenzívna ujma na ich osobnostných právach, kde bolo zasiahnuté do ich práva rozvíjať svoj súkromný a rodinný život s najbližšími osobami. Súd však musel zohľadniť i to, že u obidvoch žalobkyní 2/ a 3/ ide o dospelé dcéry nebohého, ktoré už majú svoje rodiny, neboli s nebohým otcom v každodennom osobnom kontakte ako žalobkyňa 1/, a preto táto skutočnosť sa musí prejavovať aj pri stanovení primeranosti výšky nemajetkovej ujmy, ktoré si i žalobkyne 2/ a 3/ uplatňovali vo výške 20.000,- Eur. Žalobkyne 2/, 3/ na rozdiel od žalobkyne 1/ neboli s nebohým v každodennom osobnom kontakte, a preto súd za primeranú výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch u žalobkyní 2/ a 3/ považoval sumu 15.000,- Eur, kde pri zohľadnení rovnakej okolnosti ako u žalobkyne 1/, že nebohý V. F. nebol pripútaný bezpečnostnými pásmi zohľadnil aj u týchto žalobkyní spoluzavinenie T. F. vo výške 2.000,- Eur a taktisto žalobkyniam 2/ a 3/ priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške po 13.000,- Eur. Pokiaľ sa teda žalobkyne domáhali na žalovanom vyšších súm odškodnenia ako bola priznaná náhrada, súd žalobu žalobkyní vo zvyšnej časti zamietol. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP a náhradu trov konania priznal žalobkyniam podľa výsledného procesného úspechu a uvedené odôvodnil.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu poukazujúc na existenciu odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Žalovaný odvolaním napadol výroky I., II., III., V., VI., VII. a VIII. rozsudku súdu prvej inštancie. Uviedol, že je presvedčený, že súd prvej inštancie postupoval nesprávne, keď priznal žalobkyniam voči žalovanému nároky z titulu nemajetkovej ujmy, ktorá im mala byť spôsobená v dôsledku škodovej udalosti a to dopravnej nehody, ku ktorej došlo dňa XX. XX. XXXX. Podľa názoru žalovaného, o nesprávnom názore súdu prvej inštancie svedčí práve tá skutočnosť, že žiadna zo žalobkyní nie je blízkou obeťou usmrtenej pri dopravnej nehode dňa XX. XX. XXXX. Pri predmetnej dopravnej nehode nebola ich príbuznému protiprávnym zásahom do jeho telesnej integrity spôsobená smrť, ale len zranenia, ktoré možno bez akéhokoľvek bagatelizovania označiť za závažné, a preto podľa názoru žalovaného súd priznal žalobkyniam nároky nedôvodne. Pokiaľ súd prvej inštancie poukázal na trestný rozsudok sp. zn. 3T/101/2019 zo dňa 29. 01. 2020, ktorý nadobudol právoplatnosť totožného dňa, z ktorého konajúci súd vyvodil priamu príčinnú súvislosť medzi smrťou príbuzného žalobkyní, žalovaný má za to, že takýto záver súdu prvej inštancie nemožno považovať za správny, pretože medzi smrťou príbuzného žalobkyní a dopravnou nehodou existuje len sprostredkovaná príčina a nie priama. Z trestného rozsudku z jeho skutkovej vety síce vyplýva, že príbuzný žalobkyní podľahol zraneniam, avšak jeho smrť nastala až ako následok týchto závažných zranení, ktoré síce utrpel pri dopravnej nehode dňa XX. XX. XXXX, ale k jeho úmrtiu došlo až o dva dni po dopravnej nehode v nemocnici a nie na mieste, kde k nehode došlo, ani bezprostredne po nej. Žalovaný má za to, že tak absentuje vecná miestna a časová zložka priamej príčinnej súvislosti. Priamym dôsledkom dopravnej nehody boli zranenia, nie smrť príbuzného žalobkyní. Ďalej žalovaný namietal, že hoci prvoinštančný súd na viacerých miestach odôvodnenia rozsudku chápal žalobkyne ako osoby poškodené, podľa názoru žalovaného nebolo v konaní preukázané, že by žalobkyne bolo možné považovať za osoby poškodené v zmysle ust. § 2 písm. g) Zákona o povinnom zmluvnom poistení za škodu spôsobenú motorovým vozidlom (ďalej aj len „Zákon o PZP“). Zákonodarca za poškodeného považuje toho, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu, a má nárok na náhradu škody podľa Zákona o PZP. Je preto potrebné vychádzať aj z vymedzenia predpokladov všeobecnej zodpovednosti fyzických a právnických osôb za škodu. Ak Zákon o PZP rozumie pod pojmom poškodený toho, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu, tak vznik zodpovednosti je spájaný so škodovou udalosťou - prevádzkou motorového vozidla, ktorá zodpovednosť nachádza svoje zákonné vymedzenie v ust. § 427 Občianskeho zákonníka a vznikom škody v príčinnej súvislosti s touto prevádzkou motorového vozidla. Poškodeným pre účely Zákona o PZP v zmysle vyššie chápaného vzniku práva na náhradu škody voči osobe, ktorá je za túto škodu zodpovedná, tak môže byť len ten, kto priamo v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla utrpel škodu. Podľa názoru žalovaného žalobkyne takýmito osobami nie sú a nie je tak daný nárok, ktorého priznania sa v predmetnom spore domáhajú. Žalovaný má za to, že súdom priznané nároky žalobkyniam nemohli vzniknúť v priamej príčinnej súvislosti s prevádzkou motorového vozidla Mitsubishi Pajero. Žalovaný v tomto kontexte poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/32/2007 a k zisťovaniu priamej príčinnej súvislosti tiež na ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Žalovaný sa taktiež nestotožnil s postupom súdu prvej inštancie, ak tento dospel k presvedčeniu, že nárok žalobkyní je dôvodný, avšak im ho priznal krátený, resp. znížený o 10 %, pričom zníženie realizoval z toho dôvodu, že príbuzný žalobkyní ako spolujazdec nebol pripútaný bezpečnostným pásmom. Avšak naproti tomu už vo

vzťahu k námietke žalovaného, aby pri znížení prípadne priznaných nárokov žalobkyniam prvoinštančný súd zohľadnil aj okolnosť zlého technického stavu mostného zábradlia vo vzťahu k závažnosti následkov dopravnej nehody, v uvedenom sa už prejavilo presvedčenie prvoinštančného súdu o tom, že je viazaný trestným rozsudkom argumentujúc, že v skutkovej vete trestného rozhodnutia nie je vôbec uvedené, ani zohľadňované, že by stav zábradlia na moste v čase dopravnej nehody nejako súviselo, prípadne sa spolupodieľalo na úmrtí blízkej osoby žalobkýň. Žalovaný je toho názoru, že súd prvej inštancie bol pri zohľadňovaní okolností relevantných pre zníženie uplatnených nárokov až príliš mierny. Súd prvej inštancie mal zohľadniť okolnosti pre zníženie priznaného nároku v rozsahu aspoň o 75 % z uplatnených nárokov, a to 50 % z dôvodu, že príbuzný žalobkýň nebol pripútaný bezpečnostným pásom a 25 % z dôvodu zlého stavu mostného zábradlia. Záverom žalovaný poukázal na tú skutočnosť, že sa nemôže ubrániť presvedčeniu, že z pohľadu žalobkýň ide v prípade predmetnej žaloby o špekulatívny návrh a akúsi pomstu voči vodičovi vozidla Mitsubishi Pajero z toho dôvodu, že sa im bezprostredne po nehode neospravedlnil, uvedené môže vyplývať i z výpovede žalobkyne 3/. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu voči žalovanému v celom rozsahu zamietne, a zároveň uloží žalobkyniam povinnosť zaplatiť žalovanému trovy prvoinštančného konania v rozsahu 100 %, a tiež im uloží aj povinnosť zaplatiť žalovanému trovy odvolacieho konania rovnako v rozsahu 100%.

7. Odvolanie žalovaného bolo doručené žalobkyniam 1/ až 3/ dňa 06. 03. 2022 prostredníctvom ich spoločného právneho zástupcu s možnosťou k uvedenému sa vyjadriť.

8. Dňa 07. 06. 2022 bolo Krajskému súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolaciemu, doručené vyjadrenie žalobkýň 1/ až 3/ učené prostredníctvom právneho zástupcu. K odvolaniu žalovaného žalobkyne uviedli, že považujú až za cynické tvrdenia o tom, že ich manžel a otec zomrel až na následky zranení utrpéných pri dopravnej nehode, a teda nejde o smrť v dôsledku tejto dopravnej nehody. Žalobkyniam nie je jasné, ako sa dá dospieť k záveru o tom, že smrť T. F. nebola spôsobená predmetnou dopravnou nehodou. V reťazi udalostí dopravná nehoda - zranenia - smrť T. F. je zrejmé, že zranenia, ani smrť by nenastali bez dopravnej nehody, ktorú spôsobil vodič motorového vozidla poisteného u žalovaného. Zodpovednosť vodiča za dopravnú nehodu pri tom sporná v konaní predchádzajúceho rozsudku nebola, ani to žalovaný netvrdil. Q. F. podľahol zraneniam spôsobeným pri dopravnej nehode dva dni po tejto nehode, pričom však už na mieste došlo k zástave srdca a funkciu srdca sa podarilo obnoviť až resuscitáciou. Bez ohľadu na to však žalobkyne považujú otázku zodpovednosti vodiča predmetného motorového vozidla, ktorého prevádzkou bola spôsobená smrť príbuzného žalobkýň, za jeho smrť ako otázku, ktorú nebol oprávnený posudzovať súd v tomto konaní, nakoľko o tejto otázke bolo už skôr rozhodnuté súdom v trestnom konaní. Výsledkom trestného konania je pritom jasný záver o tom, že vodič predmetného motorového vozidla spôsobil smrť T. F.. Prvostupňový súd teda takýmto rozhodnutím bol viazaný a správne prevzal tento aspekt konania do svojho rozhodnutia. Navyše, v trestnom konaní bola predmetom skúmania súdom aj príčina smrti T. F., bolo vykonané znalecké dokazovanie, ktoré jednoznačne potvrdilo príčinnú súvislosť medzi dopravnou nehodou a smrťou. Trestný spis bol pripojený k spisu v civilnom konaní. Žalobkyne sú osobami oprávnenými na náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko ide o blízke osoby osobe, ktorá zomrela pri dopravnej nehode. V podanom odvolaní dokonca i sám žalovaný priznal správnosť záverov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorými tento uviedol, že pod pojem škoda podľa zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spadá aj náhrada nemajetkovej ujmy osobám, ktorým bolo zasiahnuté od osobnostných práv. Pokiaľ sa týka tvrdení žalovaného o tom, že sám zosnulý J. F. má byť spoluzodpovedný za svoju smrť až do výšky 50 % z dôvodu, že v čase nehody nemal zapnutý bezpečnostný pás, uvedené považujú žalobkyne za absolútne neprimerané. Ani sám žalovaný však toto svoje tvrdenia nijako nezodpovednil. Žalobkyne poukázali na početné rozhodnutia súdov, ktorými bolo ustálené, že miera zodpovednosti osoby s nezapnutým bezpečnostným pásom je 10 %. Uvedené potvrdil vo svojom rozhodnutí aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci 9Cdo/93/2021. Vo vzťahu k tvrdeniu žalovaného znižujúcej zodpovednosť vodiča motorového vozidla za dopravnú nehodu, ktorým podľa žalovaného má byť zlý stav zábradlia na ceste, kde k dopravnej nehode došlo, k uvedenému žalobkyne uviedli, že tento aspekt vôbec nie je možné brať do úvahy. Stav cesty nie je možné brať na zreteľ ako okolnosť znižujúcu či vylučujúcu zodpovednosť vodiča za dopravnú nehodu, nakoľko je zákonnou povinnosťou vodiča motorového vozidla prispôbiť rýchlosť jazdy najmä svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla, nákladu, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky. Doplnujúco je treba uviesť, že tento aspekt bol braný do úvahy v trestnom konaní vedenom proti vodičovi a vinníkovi predmetnej dopravnej nehody a ani v tomto prípade to nevedlo k jeho oslobodeniu spod obžaloby za trestný čin, v dôsledku ktorého zomrel príbuzný žalobkýň. Žalovaný nijakým spôsobom

nepreukázal skutočnosť, že by stav cestnej komunikácie akýmkoľvek spôsobom súvisel s predmetnou dopravnou nehodou a v tomto smere ani nijaké dokazovanie nenavrhol. Záverom žalobkyne uviedli, že výkon zákonných práv žalobkýň uplatnením žaloby proti poisťovni a nie voči samotnému škodcovi vodičovi, ktorý spôsobil dopravnú nehodu, nie je možné prikladať na ich ťarchu, kým je v súlade so zákonom tak, ako je tomu v konkrétnom prípade. Navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

9. Vyjadrenie žalobkýň 1/ až 3/ bolo odvolacím súdom doručené žalovanému prostredníctvom jeho právneho zástupcu dňa 13. 08. 2022 s možnosťou k uvedenému sa vyjadriť.

10. Dňa 25. 08. 2022 sa k vyjadreniu žalobkýň vyjadril žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Uviedol, že ani po oboznámení sa s obsahom vyjadrenia žalobkýň nenadobudol presvedčenie o dôvodnosti nároku, ktorý žalobkyniam prvoinštančný súd priznal napadnutým rozsudkom, a preto svoje odvolanie naďalej považuje za dôvodné. Žalovaný opäť zvýraznil, že má za to, že príbuzný žalobkýň nezomrel pri dopravnej nehode, teda žalobkyne nie sú blízke osoby obeť usmrtenej pro dopravnej nehode. Nebola preukázaná ani priama príčinná súvislosť medzi smrťou príbuzného žalobkýň a dopravnou nehodou, existuje len sprostredkovaná príčina a nie priama, a nebola preukázaná ani priama príčinná súvislosť medzi prevádzkou motorového vozidla Mitsubishi Pajero a vznikom nárokov, ktoré žalobkyne v tomto spore uplatňujú, a preto im nepatria. Žalovaný už v prvoinštančnom konaní žiadal súd, aby zohľadnil ako okolnosti, ktoré majú vplyv na zníženie výšky priznávaných nárokov, jednak nepoužitie bezpečnostného pásu T. F. vo vozidle a tiež i zlý stav mostného zábradlia. Za účelom preukázania týchto okolností žalovaný navrhol vykonať dokazovanie podaním zo dňa 28. 09. 2021 podaním označeným ako „Návrh na vykonanie dokazovania oboznámením obsahu listín z trestného spisu“. Dokazovanie súd vykonal oboznámením obsahu listín z trestného spisu na pojednávaní uskutočnenom dňa 13. 12. 2021. Podľa názoru žalovaného sa teda malo do rozhodovania pri znižovaní uplatnených nárokov premietnuť aj zohľadnenie zlého technického stavu zábradlia na moste. Preto žalovaný opätovne navrhol, aby odvolací súd rozhodol tak, ako navrhol vo svojom odvolaní.

11. Vyjadrenie žalovaného bolo doručené žalobkyniam prostredníctvom právneho zástupcu dňa 12. 09. 2022 s možnosťou k uvedenému sa v lehote 10 dní vyjadriť.

12. Žalobkyne 1/ až 3/ sa k vyjadreniu žalovaného nevyjadrili.

13. V dôsledku podaného odvolania žalovaného krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil ako vecne správny.

14. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

15. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

16. Na základe podaného odvolania žalovaného tak v rozsahu podaného odvolania v zmysle § 379 CSP a dôvodov podaného odvolania podľa § 380 CSP po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie a konania, ktoré mu predchádzalo, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci, dôkazy vyhodnotil v súlade s ust. § 191 ods. 1 CSP, rozhodnutie náležite odôvodnil, pričom odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie má náležitosti podľa § 220 ods. 2 CSP. S prihliadnutím na rozsah odvolania žalovaného a odvolacie dôvody uvedené žalovaným v jeho odvolaní, odvolací súd konštatuje, že na základe preskúmania veci dospel k záveru, že podané odvolanie nie je dôvodné. Odvolací súd sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie vysloveným v napadnutom rozhodnutí vo veci samej, ako aj s jeho dôvodmi stotožňuje, na tieto poukazuje, pričom zároveň konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia. Po preskúmaní veci odvolací súd nezistil žiadne vady konania v konaní pred súdom prvej inštancie, ktoré by sa týkali procesných podmienok; pokiaľ sa týka preskúmania veci samej, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie z hľadiska posúdenia opodstatnenosti žaloby žalobkýň dospel k správnym skutkovým a právnym záverom a

rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov. Odvolací súd sa v zmysle § 387 ods. 1, 2 CSP v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť vyššie uvedených dôvodov. Nad rámec uvedeného, reagujúc na jednotlivé odvolacie námietky žalovaného odvolací súd uvádza k prejednávanej veci nasledovné:

17. V podanom odvolaní žalovaný namietal, že žalobkyne 1/ až 3/ nie sú oprávnenými osobami, ktorým by vznikol nárok na náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy, keďže žiadna zo žalobkýň nie je blízkou osobou obeť usmrtenej pri dopravnej nehode, keď podľa argumentácie žalovaného „pri dopravnej nehode nebola ich príbuznému protiprávnym zásahom do jeho telesnej integrity spôsobená smrť, ale len zranenia, ktoré možno bez akéhokoľvek bagatelizovania označiť za závažné, preto podľa názoru žalovaného im súd prvej inštancie priznal ich domnelé nároky nedôvodne“. Ďalej v podanom odvolaní žalovaný namietal, že žalobkyne v súdnej veci nemožno považovať za osoby poškodené v súlade s dikciou ustanovenia § 2 písm. g) Zákona o povinnom zmluvnom poistení, nakoľko zákonodarca za poškodeného považuje toho, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody podľa Zákona o povinnom zmluvnom poistení.

18. Odpoveď na uvedené námietky žalovaného je obsiahnutá v odôvodneniach viacerých rozhodnutí najvyšších súdnych autorít, na ktoré už poukázal súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia, v ktorých sa ťažiskovo riešila otázka pasívnej vecnej legitímácie poisťovne, u ktorej mal povinne zákonne poistené motorové vozidlo subjekt/osoba, ktorý spôsobil dopravnú nehodu, následkom ktorej vznikla škoda (i nemajetková ujma). Uvedené rozhodnutia nadviazali na už súdom spomenuté i citované rozhodnutie ESD vo veci C 22/2012 Katarína Haasová proti Rastislavovi Petříkovi. Významným rozhodnutím v tejto otázke je predovšetkým rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo/1/2016 zo dňa 31. 07. 2017, ktoré rozhodnutie bolo na zasadnutí občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky schválené na uverejnenie v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí Slovenskej republiky, a následne i uverejnené pod č. R 61/2018. V predmetnom boli kreované významné právne vety: „Škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujmy spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obeť dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Preto pre účely tohto zákona treba pojem škoda vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa i nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí pozostalým po blízkej osobe, usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv spočívajúci v zásahu do ich práva na súkromný a rodinný život. Účelom poistenia za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel je zmierniť výsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. I podľa dôvodovej správy k zodpovednostnému zákonu je usmrtenie pri dopravnej nehode najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť zodpovednosť predmetom poistného krytia.

19. V zmysle uvedeného je zrejmé, že škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. o poistnom zmluvnom poistení, je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obeť dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla.

20. V súdnej veci sú žalobkyne blízkymi osobami usmrteného v dôsledku dopravnej nehody - T. F., keď žalobkyňa 1/ je manželkou usmrteného žalobkyne 2/ a 3/ sú dcérami osoby usmrtenej pri dopravnej nehode. Žalobkyne tak nepochybne napĺňajú predpoklad blízkej osoby v zmysle ustanovenia § 116 Občianskeho zákonníka, čo súd prvej inštancie zistil a konštatoval i vykonaným dokazovaním - lustráciou z registra obyvateľov, oboznamovaním úmrtného listu, ako i výpoveďami žalobkýň 1/ až 3/.

21. Druhou časťou odvolacej námietky žalovaný namieta, že žalobkyne nie sú blízkymi osobami osoby usmrtenej pri dopravnej nehode, čím žalovaný namieta absenciu priamej príčinnej súvislosti medzi smrťou príbuzného žalobkýň a dopravnou nehodou, keďže, podľa názoru žalovanému, menovanému boli v súvislosti s dopravnou nehodou spôsobené závažné zranenia, nie však smrť.

22. Odvolací súd k u vedenému predovšetkým uvádza, že príčinná súvislosť (tzv. „kauzálny nexus“) je podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. V právnej teórii sa príčinnou súvislosťou označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav /príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi porušením povinnosti (protiprávnym konaním) a škodou vzťah príčiny a následku, Ak bola príčinou vzniku škody (ujmy) iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku. Právnym posúdením je vymedzenie, ako má byť zisťovaná príčinná súvislosť medzi ujmou (ako následkom) a skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti (porovnaj R 21/1992). V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

23. Tak ako bolo konštatované vyššie, otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. V súdnej veci odvolací súd konštatuje, že príčina smrti T. F. bola zisťovaná a dokazovaná v konaní Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 3T/101/2009, v ktorom bol vypracovaný a následne oboznámený znalecký posudok č. 76/2018 znalcov z oboru zdravotníctvo, odvetvie súdneho lekárstva L. T. B. a L. A. A., z ktorého vyplýva, že v prípade smrti T. F. sa jedná o smrť násilnú cez komplikácie ťažkého opuchu mozgu a počínajúcim zápalom pľúc, ktorú komplikáciou s poraneniami, ktoré utrpel dňa 14. 12. 2018 o 07. 30 hod ako účastník dopravnej nehody. Príčinou smrti menovaného bolo zlyhanie životne dôležitých centier mozgu v dôsledku úrazového otrasu a opuchu mozgu s dlhodobou resuscitáciou pri zlomenine krčnej chrbtice a následnou komplikáciou počínajúc hnisavým zápalom pľúc ako dôsledok dopravného úrazu.

24. Z uvedeného znaleckého posudku je bezpochyby zrejmé, že k úmrtiu T. F. došlo v dôsledku zranení spôsobených dopravnou nehodou zavinenou I. L., pričom sa jedná o príčinnú súvislosť priamu, keď možno konštatovať, že žiadna iná okolnosť, ako zranenia spôsobené dopravnou nehodou a v tom dôsledku výrazne zhoršený zdravotný stav, nevedla ani čiastočne k následku ktorý v súdnej veci nastal - úmrtie T. F.. Nemožno sa stotožniť s tvrdením žalovaného predneseným v odvolaní, že absentuje vecná, miestna a časová zložka priamej príčinnej súvislosti len z toho dôvodu, že smrť v dôsledku utrpených zranení nastala u poškodeného na inom mieste, t. j. v nemocnici a nie bezprostredne na mieste dopravnej nehody a v danom čase (XX. XX. XXXX), ale následne o dva dni neskôr (XX. XX. XXXX). Nie je totiž rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti. V súdnej veci nastalo úmrtie blízkeho príbuzného žalobkyní len dva dni po dopravnej nehode, pričom je nutné konštatovať, že úmrtie nastalo v dôsledku zranení spôsobených dopravnou nehodou, keď došlo k zlyhaniu životne dôležitých orgánov. Pokiaľ žalovaný v podanom odvolaní namietal, že v danom prípade sa nejedná o priamu príčinnú súvislosť, ale len sprostredkovanú, odvolací súd navyše uvádza, že žalovaný neuviedol, aká ďalšia okolnosť, podľa jeho názoru, pristúpila do príčinného deja a nepriamo čiastočne spolupôsobila úmrtie príbuzného žalobkyní, žalovaný neuviedol, aká iná okolnosť mala byť príčinou smrti T. F.. V tomto smere je odvolacia námietka žalovaného neúplná.

25. Tak, ako bolo uvedené vyššie, otázka príčinnej súvislosti predstavuje skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. V danom prípade ide o zodpovedanie otázky, či dopravná nehoda spôsobená I. L. bola len jedným článkom reťazca príčin, avšak nie rozhodujúcim, alebo táto skutočnosť bola tou v reťazci príčin, ktorá viedla neodvratne k spôsobeniu škody (ujmy). Vzhľadom na skutočnosti zistené dokazovaním v trestnom, ako i civilnom konaní, predovšetkým s poukazom na vyššie uvedený znalecký posudok č. 76/2018, odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že priama príčinná súvislosť medzi dopravnou nehodou a smrťou T. F. je daná. Nemožno akceptovať neprimerane formalistický výklad spojenia „usmrtenie pri dopravnej nehode“ spôsobom, že k smrti poškodenej osoby musí dôjsť na mieste dopravnej nehody a v čase priebehu dopravnej nehody, resp. bezprostredne po nej.

26. Taktiež súd prvej inštancie konajúci v predmetnej veci správne poukázal na právoplatný rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 29. 01. 2020 sp. zn. 3T/101/2019, z ktorého výrokovej časti skutkovej vety vyplýva, že „vodič motorového vozidla I. L. spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej nehode spolujazdec T. F. sediaci na zadnom sedadle za vodičom utrpel zranenia pri nehode dňa XX. XX. XXXX, ktorým podľahol ako dôsledok opravnej nehody dňa XX. XX. XXXX“. Priama príčinná súvislosť medzi dopravnou nehodou zavinenou I. L. a smrťou príbuzného žalobkyní v dôsledku zranení pri nej utrpených, je konštatovaná už vo vyššie uvedenom právoplatnom rozhodnutí súdu, pričom v zmysle ust. § 193 CSP, je súd o.i. viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihniteľný podľa osobitného predpisu a o tom, kto ich spáchal. V trestnej veci vedenej Okresným súdom Rimavská Sobota pod sp. zn. 3T/101/2019 rozsudkom č.k. 3T/101/2019 - 526 zo dňa 29. 01. 2020, právoplatným dňa 29. 01. 2020 bolo konštatované, že T. F. podľahol zraneniam ako dôsledok dopravnej nehody zo dňa XX. XX. XXXX, ktorú spôsobil I. L. a za ktoré konanie bol následne menovaný i uznaný vinný zo spáchania trestného činu a za ktoré konanie porušujúce trestnoprávnu normu mu bol uložený trest.

27. S poukazom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd odvoláciu námietku žalovaného o nedostatku (priamej) príčinnej súvislosti a tým spôsobenej nedôvodnosti nároku žalobkyní, vyhodnotil ako nedôvodnú.

28. V podanom odvolaní žalovaný namietal, že súd prvej inštancie mal zohľadniť i okolnosti pre zníženie priznaného nároku v rozsahu aspoň 75 % z uplatnených nárokov, a to 50 % z dôvodu, že príbuzný žalobkyní nebol pripútaný bezpečnostným pásom a 25 % z dôvodu „zlého stavu mostného zábradlia“.

29. Odvolací súd predovšetkým uvádza, že súd prvej inštancie nepriznal žalobkyniam nárok tak, ako bol pôvodne uplatnený žalobou, ale ako vyplýva z odôvodnenia súdu prvej inštancie, uvedený nárok krátil u všetkých žalobkyní v rozsahu 10 % z dôvodu, že U. F. príbuzný žalobkyní nebol pripútaný bezpečnostným pásom.

30. Uvedené krátenie súdom prvej inštancie v rozsahu 10 % nemožno vyhodnotiť ako neprimerane nízke, resp. svojvoľné, či neodôvodnené súdom prvej inštancie, keď súd prvej inštancie uvedené odôvodnil čiastočným spoluzavinením usmrteného porušením povinnosti použiť bezpečnostný pás, vyplývajúcej z ust. § 8 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke.

31. Odvolací súd navyše uvádza, že uvedený rozsah krátenia plne odôvodňuje i záver znalca L.. T. B., ktorý pri výsluchu realizovanom v súdnom konaní sp. zn. 3T/101/2019 dňa 28. 05. 2019 (ktorý obsah pripojeného trestného spisu bol oboznámený v predmetnom civilnom konaní) uviedol, že na tele usmrteného sa nenašli žiadne charakteristické známky poranenia, ktoré by boli spôsobené bezpečnostnými pásmi, pričom pádom do rieky D. s hlbokým predklonom vozidla i poškodeného sú bezpečnostné pásy málo účinné, až neúčinné. Pokiaľ teda pri uvedenom nehodovom deji a ním vyvolaných následkoch v podobe zranení, boli bezpečnostné pásy len „málo účinné až neúčinné“, spoluzavinenie usmrteného nepripútaním sa bezpečnostnými pásmi a z toho dôvodu vykonané krátenie nároku v rozsahu 10% za porušenie povinnosti vyplývajúcej každému cestujúcemu z ust. § 8 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, je primerané, dôvodné a dostatočne odôvodnené. Za znalcom uvedenej tak nízkej pravdepodobnosti zabráneniu zranení použitím bezpečnostných pásov je nutné vyhodnotiť žalovaným navrhované krátenie v rozsahu 50% za neprimerané, zjavne presahujúce mieru spoluzavinenia a nezodpovedajúce závažnosti porušenia právnej povinnosti, ktorého sa príbuzný žalobkyní dopustil tým, že sa nepripútal bezpečnostným pásom. Dopravnú nehodu, pri ktorej došlo ku škode (i nemajetkovej ujme) bezpochyby zaviniť vodič motorového vozidla porušením povinností vodiča motorového vozidla. Porovnávajúc mieru zodpovednosti oboch - vodiča motorového vozidla a usmrteného príbuzného žalobkyní na vzniku škody, prijal súd prvej inštancie správny záver o tom, že rozhodujúcou a podstatnou mierou vznik škody zaviniť vodič motorového vozidla U. L.. Ak by vodič motorového vozidla nebol porušil povinnosti vodiča motorového vozidla, ku škode by nedošlo. Príbuzný žalobkyní sa na vzniku škody podieľal podstatne menším rozsahom, pretože porušenie jeho právnej povinnosti nebolo tak závažné, ako porušenie povinnosti vodiča motorového vozidla. Správny je teda záver súdu prvej inštancie v tom, že usmrtený príbuzný žalobkyní 1/ až 3/ tým, že sa nepripútal porušil svoje povinnosti, pretože porušil zákonnú povinnosť ustanovenú § 8 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. , podľa ktorého je osoba sediaci na sedadle povinne vybavenom bezpečnostným pásom, povinná toto

zariadenie použiť a zároveň T. F. porušil generálnu prevenčnú povinnosť podľa § 415 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného dôvodu musí niesť v stanovenom rozsahu 10% spoluzodpovednosť za vznik škody.

32. Pokiaľ žalovaný namietal, že súd mal uplatnené nároky žalobkyň krátiť o ďalších 25 % z dôvodu zlého stavu mostného zábradlia, v tejto časti odvolací súd považuje odvoláciu námietku za nedôvodnú, nezdôvodnenú a nepodloženú dôkazmi.

33. Žalovaným tvrdený zlý technický stav zábradlia na moste, nebol dosiaľ nijak preukázaný, a to ani v konaní pred civilným súdom, ani v konaní vedenom Okresným súdom Rimavská Sobota pod sp. zn. 37/101/2019, v ktorom by uvedená otázka mohla byť zohľadnená v časti zavinenia vodiča vozidla Mitsubishi Pajero I. L.. Žalovaný v prejednávanej veci v tomto smere nijaké dôkazy nepredložil, učinil všeobecný dôkazný návrh na pripojenie trestného spisu. Pokiaľ v neskôr podanom vyjadrení žalovaný poukazuje na ním prednesený dôkazný v znení „Návrh na vykonanie dokazovania oboznámením obsahu listín z trestného spisu“, uvedené nemožno mať za dôkazný návrh priamo smerujúci k zisteniu stavu zábradlia, k objasneniu technického stavu zábradlia, či zameraný na zistenie akéhokoľvek poškodenia či zlého technického stavu zábradlia. Z predneseného dôkazného návrhu žalovaného obsiahnutého vo vyjadrení ani nevyplýva, že by dokazovanie malo byť zamerané uvedeným smerom - na zistenie stavu zábradlia. I napriek uvedenému sa odvolací súd oboznámil s obsahom pripojeného trestného spisu, ktorého súčasťou je vyšetrovací spis, ktorého obsahom je i Znalecký posudok I.. C. W. č. 297/19, znalca v odbore Stavebníctvo, odvetvie Pozemné stavby, Odhad hodnoty nehnuteľností a Dopravné stavby, na posúdenie technického stavu mostovej konštrukcie a jej bezpečnostných prvkov, hlavne jej zábradlia v čase dopravnej nehody. Z predmetného znaleckého posudku o.i. vyplýva, že technický stav mosta je uspokojivý, uvedený typ zábradlia je vyhovujúci a samotné zábradlie z hľadiska upevnenia vyhovuje.

34. Keďže dosiaľ v žiadnom - civilnom ani trestnom konaní nebolo akokoľvek preukázané, že by technický stav zábradlia sa nejakým spôsobom podieľal na priebehu a výsledku dopravnej nehody, potom nie je na mieste akéhokoľvek krátene žalobkyňami uplatňovaného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu len tvrdého, avšak nepreukázaného zlého technického stavu zábradlia.

35. V tejto súvislosti správne už okresný súd poukázal na závery znaleckého posudku č. 7/2009 U. R. B., vypracovaného pre potreby trestného konania, oboznámeného i v prejednávanej veci, z ktorého vyplynulo, že jediným prvkom príčiny dopravnej nehody motorového vozidla značky Mitsubishi Pajero či už v zmysle vyvolania kolízneho stavu alebo zabránenia dopravnej nehode bola nesprávna technika jazdy vodiča vozidla Mitsubishi Pajero U. L.. V znaleckom posudku nebolo konštatované, že by k dopravnej nehode a k úmrtiu T. F. pristúpila aj nejaká ďalšia príčina, napr. prípadný zlý technický stav zábradlia na moste v mieste dopravnej nehody. V tejto časti je žalovaným udávaný zlý technický stav zábradlia len v rovine tvrdenia a v tejto otázke žalovaný neuniesol bremeno dôkazu. Preto odvolací súd vyhodnotil túto odvoláciu námietku žalovaného ako nedôvodnú.

36. Rovnako žalovaný nijakým spôsobom nepreukázal, že by stav cestnej komunikácie súvisel s predmetnou dopravnou nehodou, že by mal na uvedenú vplyv a opätovne dokazovanie v tejto otázke nenavrhol vykonať ani v trestnom, ani v civilnom konaní. Znalec skúmajúci príčinu dopravnej nehody I. R. B., vychádzal z komplexne zistených okolností daných v mieste a čase dopravnej nehody, teda bol oboznámený so stavom vozovky. Vyhodnotiac uvedené, znalec, tak ako už bolo konštatované vyššie, konštatoval, že jedinou príčinou dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy vodiča vozidla Mitsubishi Pajero, ktorý na pred ním idúce vozidlo reagoval oneskorene, a to v okamihu, keď už nemal možnosť zastať za vozidlom pred ním idúcim, . Vodič I. L. mohol dopravnej nehode zabrániť správnou technikou jazdy, ak by na pred ním stojace vozidlo zareagoval včas a svoje vozidlo by brzdiť maximálnym brzdením a dodržal by za pred ním idúcim vozidlom bezpečnú vzdialenosť. Z dosiaľ vykonaného dokazovania tak nevyplýva, že by stav vozovky mal nejakým spôsobom podieľ na priebehu a výsledku dopravnej nehody. Zároveň je zákonnou povinnosťou každého vodiča motorového vozidla prispôbiť rýchlosť jazdy najmä svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a nákladu, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky (§ 16 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke).

37. Pokiaľ však tvrdený zhoršený, resp. neuspokojivý stav vozovky podľa tvrdení žalovaného mohol mať vplyv na priebeh a výsledok dopravnej nehody (čo však v súdnej veci preukázané nebolo), uvedené nemá žiadny vplyv na vzťah medzi žalobkyňami a žalovaným, ktoré si nárokujú voči žalovanému

ako poistiteľovi nárok na náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy. Zlý stav vozovky, resp. jeho spolupodieľanie sa na príčinách dopravnej nehody, by mohlo byť dôvodom na uplatnenie regresného nároku žalovaného voči správcovi vozovky, ktorý je za uvedené zodpovedný, žiadnym spôsobom však neovplyvňuje nárok žalobkýň voči žalovanému ako subjektu, u ktorého bolo motorové vozidlo vodiča, ktorý spôsobil dopravnú nehodu, poistené. Ani uvedená odvolacia námietka tak nemohla privodiť iné rozhodnutie vo veci.

38. S poukazom na vyššie uvedené dôvody, odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom meritórnom prvom, druhom a treťom výroku potvrdil ako vecne správny.

39. Ako výroky závislé preskúmal súd prvej inštancie i piaty, šiesty a siedmy výrok rozsudku, ktorým súd prvej inštancie rozhodol o jednotlivých nárokoch žalobkýň 1/ až 3/ na náhradu trov konania voči žalovanému, keď žalobkyni 1/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 80 %, žalobkyni 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 30 % a žalobkyni 3/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 30 %. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že súd prvej inštancie postupoval podľa § 262 ods. 2 a § 255 ods. 1 CSP, keď komparáciou uplatňovaného žalovaného nároku a rozsudkom vo veci samej, ukládajúcim povinnosť plniť, vyhodnotil celkový procesný úspech jednotlivých žalobkýň, a to v rozsahu 80 % u žalobkyne 1/, v rozsahu 30 % u žalobkyne 2/ a v rozsahu rovnako 30 % u žalobkyne 3/. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď od procesného úspechu jednotlivých žalobkýň odčítal čiastkový procesný úspech druhej sporovej strany (žalovaného) a čistý procesný úspech jednotlivých žalobkýň zodpovedá percentuálnemu vyjadreniu obsiahnutom piatom, šiestom a siedmom výroku rozsudku súdu prvej inštancie. Z dôvodu vecnej správnosti odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny i v jeho závislých výrokoch o trovách konania.

40. Pokiaľ žalovaný v podanom odvolaní napadol rozsudok súdu prvej inštancie i v jeho VIII. výroku, ktorým súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť Slovenskej republike súdny poplatok vo výške 1.998,- Eur, k uvedenému žalovaný neuviedol v podanom odvolaní žiadnu odvolaciu argumentáciu. VIII. výrok rozsudku súdu prvej inštancie bol tak napadnutý odvolaním žalovaného len formálne, pričom žalovaný neuviedol, z akých dôvodov považuje uvedené čiastkové rozhodnutie súdu prvej inštancie za nesprávne, v čom spočíva nesprávne právne posúdenie, resp. určenie výšky súdneho poplatku. Z dôvodu absencie odvolacej argumentácie k formálne napadnutému ôsmemu výroku rozsudku odvolací súd uvedený potvrdil ako vecne správny.

41. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že štvrtý výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd žalobu žalobkýň v prevyšujúcej časti zamietol, nebol napadnutý odvolaním žiadnej sporovej strany, preto v tejto časti zostáva rozsudok súdu prvej inštancie nedotknutý a nadobudol účinky právoplatnosti.

42. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 396 ods. 1 CSP, § 261 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní iniciovanom odvolaním žalovaného, tento nebol úspešný ani sčasti, keďže odvolací súd potvrdil rozsudok prvej inštancie v napadnutých častiach ako vecne správny a nedošlo tak k zmene alebo zrušeniu odvolaním napadnutého rozsudku. Celý procesný úspech v odvolacom konaní tak prináleží žalobkyniam 1/, 2/, 3/, ktoré boli i v odvolacom konaní zastúpené právnym zástupcom z radu advokátov a k odvolaniu žalovaného, a následne i jeho neskoršiemu vyjadreniu sa vyjadrili prostredníctvom svojho právneho zástupcu. V súvislosti s odvolacím konaním im teda preukázateľne trovy vznikli. Odvolací súd preto žalobkyniam 1/ až 3/ priznal, ako úspešnej strane sporu v odvolacom konaní v celom rozsahu, nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, čomu na strane druhej zodpovedá povinnosť žalovaného zaplatiť žalobkyniam 1/ až 3/ náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým rozhodne o výške trov konania.

43. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

44. Rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).